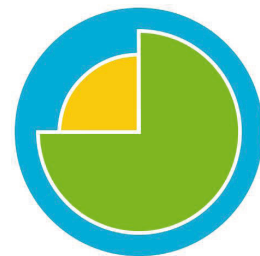

JIŘÍKOVINY

www.homijiretin.cz

Horní Jířetín a Černice info, leden / únor 2021

Foto: Ibra Ibrahimovič

SLOVO STAROSTY

Začátek roku 2021 se nepodobal žádnému z předchozích. Platnost vládních opatření proti nemoci covid 19 plynule přešla z minulého roku do roku nového a četná omezení zasahující do životů nás všech tak pokračují. Lze si jen přát, abychom se brzy dočkali změny.

Letošní únor přinesl konečně zimu, na jakou jsme bývali zvyklí, avšak v posledních letech jsme si ji mohli spíše jen představovat. Vydatná nadílka sněhu má pozitivní přínos pro krajinu a její vodní režim, a tím také pro nás pro všechny. Mohutné sněžení, které během několika málo hodin pokryje město dvacet centimetrovou vrstvou sněhu, samozřejmě přináší problém související s udržení sjezdovosti komunikací a bezpečného provozu na chodnících.

Město Horní Jířetín se stará o více než 15 kilometrů místních komunikací a mnoho kilometrů chodníků. Je proto samozřejmé, že nelze najednou – během jedné či dvou hodin – odklidit hromady sněhu z celé takovéto délky komunikací a provést posyp řady nebezpečných a těžko sjezdových či schůdných úseků. Stížnosti občanů na pozdní úklid v té či oné ulici samozřejmě lze pochopit, jistě se dá ledacos zlepšit, jsem ale přesvědčen, že naši zaměstnanci dělají maximum možného a zaslouží si spíše poděkování než kritiku.

Tuhá zima nezastavila probíhající rekonstrukci bývalého nádraží, práce uvnitř objektu plynule pokračují. Nepřerušily se ani práce na adaptaci domu čp. 50 (U Karbanů) pro účely ordinace očního lékaře a služeb. Výrazně naopak zpomalily práce na novostavbě bytového domu pro seniory

„u zrcadla“, kde mrazivé počasí neumožňuje provádění technologických procesů. Konečný termín této stavby, tedy závěr roku 2021, by však neměl být ohrožen.

Zákonný termín pro náhradu neekologických kotlů na pevná paliva za nové zdroje se kvapem blíží. Přesto jsme i tuto zimu vystaveni silně zapáchajícímu kouři, který vychází z celé řady komínů rodinných a bytových domů v Horním Jířetíně i v Černicích. Stav je v tomto ohledu sice nesrovnatelně lepší, než tomu bylo třeba před deseti lety, přesto zatím zůstává dost majitelů domů, kteří řešení svého nového zdroje odkládají na úplně poslední chvíli. Město pokračuje i v roce 2021 se svým vlastním programem „kotlíkových dotací“ a trpělivě tak již devátým rokem nabízí pomoc všem, kteří o ni stojí.

Vladimír Buřt

CO SE OBNOVILO V KOSTELE ZA ROK 2020

Také v roce 2020 pokračovaly práce na celkové obnově kostela Nanebevzetí P. Marie v Horním Jířetíně. V presbytáři bylo osazeno celkem sedm nových velkých oken, která nahradila provizorní zasklené rámy instalované sem v roce 1976 po velké vichřici. Ta tehdy zničila nejen podstatnou část střechy, ale také všechna okna v lodi i presbytáři kostela. Vedle oněch sedmi nových bylo v minulém roce ještě opraveno několik původních oken v bočních kaplích.

Pokračovalo také restaurování barokních obrazů „křížové cesty“. V roce 2020 byla zrestaurována

další tři plátna včetně rámu a okrasných vyřezávaných nástavců. Ze čtrnáctidílného cyklu tak máme za uplynulé dva roky obnoveno již šest obrazů. Je předpoklad, že restaurování křížové cesty bude pokračovat i v roce 2021, i když lze očekávat, že příjmy z dotací budou poněkud nižší než dosud.

Dlouhodobě nejvýznamnějším zdrojem financování obnovy našeho kostela jsou dotační programy ministerstva kultury. Další prostředky pocházejí z dotací města a vlastních zdrojů farnosti.

Vladimír Buřt

Foto: KNPM

ROZHOVOR S ORNITOLOGEM JAROSLAVEM BAŽANTEM

Ornitologie, jak všichni víme, je věda, která se zabývá studiem ptactva. A věda je to nesmírně zajímavá, podobně jako je pestrý i svět ptáků. A právě o nich se pro městské listy rozprávěl ornitolog Jaroslav Bažant.

Je pro ornitologa Mostecko zajímavé?

Velice zajímavé. Má rozmanité lokality – teplé nížinné, dost mokřadních, suché stepní, střední i horské. Kapitola sama pro sebe jsou opuštěné průmyslové areály, povrchové doly, výsypky, rekultivace. Tato rozmanitost podmiňuje i rozmanitost avifauny.

Kolik ptáčích druhů bychom v našem okolí našli?

Bez potíží 200 druhů, s trochu úsilí o dost více.

Přineslo k nám Mostecké jezero druhy, které se tu nově objevují nebo zase navrací?

Mostecké jezero je vynikající zimoviště vodních ptáků, patří mezi deset nejvýznamnějších. Zimují zde i ptáci, kteří u nás jindy než v zimě nežijí – polák kaholka, turpan hnědý, turpan černý, hoholka lední, hohol severní, morčák bílý, potáplice severní, potápky žltorohá, rudokrká a černokrká a další.

Které druhy nabídnou Krušné hory?

Například sovy – puštíka obecného, kalouse ušatého, výra velkého, sýce rousného, kulíška nejmenšího.

U nás v Horním Jiřetíně máme snad na každé zahradě nějakou ptáčí budku nebo krmítko. Vedle vrabců, strak nebo kosů který návštěvník je v posledních letech u ptáčích budek nejvzácnějším?

Těžko říct. Každou zimu se objeví méně obvyklí ptáci, ale jde spíše o lokální výskyt. Je možné jmenovat pěnkavy jikavce, čížky lesní, stehlíky obecné, ale o opravdové vzácnosti se nedá mluvit.

Jak se změnilo ptactvo na Mostecku v posledních desetiletích?

Některé druhy přibýly, jiné ubyly, situaci ovlivňuje mnoho faktorů, např. vznik nebo zánik určitých stanovišť, třeba na ne-

zarostlých místech v povrchových dolech žijí velevzácné lindušky úhorní, které dříve žily hlavně na pastvinách. S jejich zarůstáním osídlily nové prostředí. Také se dost hojně objevily husy velké a husice nilské, které zde často hnízdí. Vymizeli třeba chodcholuši.

Máte svého nejoblíbenějšího opeřence?

Asi ne, mám je rád všechny.

Jiří Beneš

Foto: archiv Jaroslav Bažant

TIPY NA VÝLET

Kadaň / Nábřeží Maxipsa Fíka

Nábřeží Maxipsa Fíka naleznete na levém břehu řeky Ohře. Jde o pěší a cyklistickou promenádu, na které najdete spoustu zábavy. Nachází se zde několik lákadel pro děti: létající kola, křeččí kolo nebo vodní atrakce. Na nábřeží můžete dále využít místního skateboardového hřiště, zajezdit si na kole, bruslích anebo se jen projít.

www.mesto-kadan.cz

Bílina / Pohádkový les

Pohádkový les Bílina se nachází v klidové zóně Bezovka. Pohádkový les vznikl už v roce 1974, kdy pan Jaroslav Sekyra začal vyrábět pohádkové postavičky ze dřeva. Setkáte se zde s Mankou, Cipískem a Rumcajsem, vílou Amálkou nebo motýlem Emanuele. Nechybí ani Křemílek s Vochomůrkou.

www.pohadkovylesbilina.cz

Hrobčice / Naučná stezka skřítko Hrobčička

V Hrobčicích nedaleko Bíliny můžete navštívit naučnou stezku skřítko Hrobčička s mýtinou Fantazie, která nadchne i děti školkou povinné.

Stezka začíná za zahradou místní školy. Dále vede kolem kostela sv. Havla pod vrchem Horka směrem k Mrzlicím a vrací se zpět podél potoka Syčivka jako naučná stezka Přírodou obce Hrobčice. Celková délka je asi 1,7 kilometru.

Na mýtině s pohádkovými postavkami potkáte Křemílka s Vochomůrkou, Šmouly, Mášu s medvědem nebo Pata a Mata. Je zde také stylizované jezírko s hadem a hastrmanem.

www.hrobceice.cz

Osek / Hrad Rýzmburk

Nejstarší a nejmohutnější gotický hrad Podkrušnohoří byl podle dobové módy nazývaný Riesenburg neboli Obří hrad. Původní majitelé hradu – páni z Rýzmburka či „Hra-bišici“ (v erbu měli hrábě) – patřili mezi nejvýznamnější šlechtické rody středověkých

Čech. Založili v Oseku také klášter cisterciáků. Zřícenina je dobře přístupná z Oseka, odkud vede červeně značená turistická stezka dlouhá asi 2,5 kilometru. V blízkosti také prochází značená cyklotrasa číslo 231.

Krupka / Zřícenina hradu Krupka Hrad Krupka

Nedaleko měst Teplice a Ústí nad Labem na klidném vyvýšeném místě ve starobylé části města Krupky s impozantním výhledem do dalekého okolí se nachází zřícenina hradu Krupka.

www.krupka-mesto.cz

Město Horní Jiřetín nabízí dovoz nákupu (léků apod.) pro své seniory a občany. V případě zájmu se obračejte na velitele JSDH Františka Smoláka, tel.: 777 951 597, starostu města Vladimíra Buřtu, tel.: 724 081 095, nebo místostarostu Jiřího Beneše, tel.: 725 136 863.

PŘÍRODA KOLEM NÁS

V rámci cyklu Příroda kolem nás vám přinášíme příspěvek o nejčastějším návštěvníku našich krmítek. Vrabec je naším nejrozšířenějším a asi i nejznámějším ptákem. V České republice žijí dva druhy vrabců, a to vrabec domácí a vrabec polní. Oba druhy jsou řazeny do řádu pěvci, čeleď vrabcovití.

Vrabec domácí (*Passer domesticus*) je opravdový kosmopolita, žije prakticky po celém světě. S výjimkou Antarktidy ho dnes nalezneme na všech kontinentech. Sameček má šedé temeno, kaštanově hnědý týl a černou bradu a náprsenku. Samička je šedohnědá. Po celý rok žije v lidských sídlech a jejich bezprostředním okolí. Potrava převážně rostlinná, v době hnízdění i živočišná. Hnízdí od dubna, většinou pospolitě. Hnízdo staví zejména na stavebních, místy také v korunách stromů. V zahřívání snůšky, ve které bývá nejčastěji 4 až 5 vajíček, se střídají samička i sameček. Stejně tak oba staří ptáci krmí mláďata, a to výhradně hmyzem a dalšími bezobratlými živočichy. Je to náš stálý druh.

Ozývá se širokou škálou švitořivých zvuků. Tokající samec např. vydává řadu dlouhých švitořivých tónů jako „čilp čef čilp“, v období hnízdění se často ozývají dlouhým „čurr“.

Vrabec polní (*Passer montanus*) je blízkým příbuzným vrabce domácího. S výjimkou severní Skandinávie obývá téměř celou Evropu a žije i ve velké části Asie. Vrabec polní je menší a stíhlejší než vrabec domácí. Obě pohlaví mají stejné zbarvení, od samců vrabce domácího se liší čistě bílými tvářemi s černou skvrnou uprostřed, bílým obojkem kolem krku a hnědým vrchem hlavy. Obývá nejen ze-

mědělskou krajinu s alejemi, sady a lesíky, ale také vesnice a okraje měst. Živí se semeny plevelů i kulturních rostlin a hmyzem. Hnízdí od dubna, až třikrát ročně. Hnízdo staví v dutinách stromů a v ptáčích budkách, někdy například také ve spodině hnízd čápů nebo velkých dravců. Vajíčka, kterých ve hnízdě bývá 4 až 6, zahřívají oba rodiče, větší je však podíl samice. Rovněž o mláďata pečují oba staří ptáci. Je to náš stálý druh.

Zpěv vrabce polního je slabší, jemnější, a to jak vábení, tak i zpěv, který je jakousi směsicí různých tónů.

Vrabec je ztělesněním docela obyčejného, nenápadného ptáka, jehož historie úzce souvisí s vývojem lidské civilizace. Na začátku třetího tisíciletí však ztratil početnostní převahu a existují už i místa, kde se nevyskytuje vůbec. Důvodů vymírání těchto ptáků je mnoho. Zejména se jedná o mizení vhodných úkrytů, hnízdních příležitostí a snížením potravní nabídky se významně zhoršily životní podmínky vrabců. Je známo, že ptáci jsou indikátorem kvality života. Můžeme tedy říci, že nepříznivý osud vrabců je zrcadlem života nás samých. Těžko předvídat, jestli vrabcům hrozí nebezpečí, že by vyhynuli úplně.

VRABEC DOMÁCÍ

Zajímavosti:

Vrabci domácí slouží ornitologům a zoologům jako měřítko pro porovnávání velikostí ostatních ptáků.

Černá skvrna, která se objevuje u samečků vrabce domácího pod zobákem na bradě a na hrdle, má důležitý sociální význam, podle ní si samička vybírá svého partnera. Čím je tato skvrna větší, tím vyšší postavení má sameček ve vrabčím společenství a tím je i úspěšnější u samic.

Vrabec domácí byl v roce 2003 vyhlášen ptákem roku, ornitologové tak chtěli upozornit na jeho klesající počet.

Vrabci jsou velmi adaptabilní. Je znám i případ naprosto neuvěřitelné přizpůsobivosti vrabců domácích z Yorkshiru, kteří zahnízdili v uhelném dole 600 metrů pod zemským povrchem. Ptáci zde žili několik let, přestože byli zcela odkázáni na potravu přinesenou horníky. Přitom od sobotního odpoledne do pondělního rána byla v dole naprostá tma.

Zdroj: brožura Pták roku 2003, Česká společnost ornitologická

<http://ptaci.czweb.org/ptaci/1-vrabec-obecny.php>

Lucie Benešová

Foto: ptacihodinka.birdlife.cz

VRABEC POLNÍ

Doba, kdy se věci děly běžně a „normálně“, je nám stále vzdálenější. Chápeme, že těžkosti a problémy vyplývající z pandemie zastihly už úplně každého. I když někdy třeba ztrácíme pochopení pro různá omezující opatření, přesto myslíme stále na to, že zdraví našich nejbližších a naše je to nejdražší, co máme. A i když třeba už nemůžeme, a chtěli bychom se již vrátit naplno do života, na který jsme byli zvyklí, musíme stále myslet na to, že je to hlavně na nás a naši zodpovědnosti. Budme prosím zodpovědní a dodržujeme vládní opatření, ať už si o nich myslíme cokoliv. Svým ohleduplným přístupem nechráníme jen sebe, ale především své blízké, své sousedy.

Redakce

SPOLEK STELLA SHK Z. S.

s laskavým přispěním města
Horní Jiřetín nabízí donášku
obědů, léků
a další služby pro seniory
v Horním Jiřetíně a Černicích.
Kontakt: 737 176 940.

UPOZORNĚNÍ

Ve dnech od 1. 3. 2021 do 5. 3. 2021 bude z důvodu výstavby kanalizační a vodovodní přípojky uzavřena část ulice Pod Lesem. Ulice bude uzavřena v úseku od „zrcadla“ po křižovatku Pod Lesem-Vilová. Děkujeme za pochopení!

VLASTA PREISLEROVÁ

Horním Jiřetínem a Černicemi prošlo mnoho zajímavých osobností. Našli bychom mezi nimi významné sportovce nebo umělce. Pojďme se s nimi seznámit v našem seriálu, jehož úvodní díl začíná pozoruhodným příběhem operní pěvkyně Vlasty Preislerové-Ployharové.

Mezi významné osobnosti nedávné minulosti Horního Jiřetína právem náleží Vlasta Preislerová-Ployharová, za svobodna Voláková, operní pěvkyně proslavená nejen na mnoha domácích, ale také na předních scénách Evropy i Spojených států.

V roce 1945 se stal Vlastin otec Václav Volák ředitelem školy v Horním Jiřetíně a celá početná rodina se spolu s ním přistěhovala do nové a zcela neznámé oblasti. Přestože těsně po válce byla doba rozjitřená a zvláště v Sudetech doprovázená masivní migrací obyvatel, rozvinul nový pan ředitel s celou svou rodinou v Horním Jiřetíně mimořádně rozsáhlé kulturní a sportovní aktivity. Hned v roce 1945 založil V. Volák jiřetínský orchestr, který dokázal nastudovat lehčí operety, v nichž zpívala pozdější operní hvězda Vlasta spolu s mnoha jiřetínskými spoluobčany. Není pochyb, že řadu jmen těchto zpěváků, jak jsou zaznamenána na dochovaném plakátu k jednomu z představení z roku 1946 (viz plakát z roku 1946 Z českých mlýnů), bude mnoho našich současných starších spoluobčanů dobře znát.

Voláková rodina rovněž hned v roce 1945 obnovila činnost místní tělovýchovné jednoty Sokol, v níž nejen Vlasta, ale také její sestra a oba rodiče byli cvičiteli. Ani tím to však nekončilo. Vlasta se rozhodla otevřít první českou knihovnu v celé oblasti a za tímto účelem dokonce prostřednictvím Československého rozhlasu v Praze požádala posluchače o dary pro realizaci své myšlenky. Záměr se zdařil a knihovna v Horním Jiřetíně v roce 1947 zahájila svou činnost.

Asi bychom nenašli mnoho osobností, natož celých rodin, které se v poválečném období zasloužily o rozvoj kulturního a sportovního života v Horním Jiřetíně v takovém rozsahu a takové rozmanitosti, jako tomu bylo právě u ředitele Václava Voláka a jeho nejbližších.

Na konci 40. let odešla Vlasta studovat sólový zpěv na pražskou konzervatoř a po jejím absolvování následovala studia na Academia musicale Chigiana v italské Sieně. Pak již začala její hvězdná pěvecká kariéra. Zpívala hlavní sólové sopránové role snad všech známých oper mnoha slavných autorů, subjektivně nejbližší jí byly role mozartovské a smetanovské. Výnikající byla i v písňové tvorbě.

Když jsem od paní Vlasty Preislerové-Ployharové obdržel v roce 2011 její první dopis, v němž se vyznává z hlubokého vztahu k Hornímu Jiřetínu, byl jsem velice překvapen a dojat. V průběhu následujících

let jsme si několikrát telefonovali a já tak měl možnost dozvědět se velmi mnoho zajímavostí o kulturním životě našeho města v poválečném období, a to od dámy, která zdejší kulturu spoluvytvářela a pár let nato se stala velkou hvězdou operního nebe. Velmi si vážím toho, že si paní Vlasta uchovala po celý život lásku k našemu městu. V dobách, kdy jsme bojovali o samotnou existenci Horního Jiřetína a Černic, nám držela palce a vše s pohnutím sledovala.

Také syn Vlasty Preislerové František vynikal hudebním nadáním. Mimo jiné byl šéfdirigentem Hudebního divadla Karlín a dirigentem v souboru opery Národního divadla v Praze, nastudoval první české uvedení muzikálu Jesus Christ Superstar a zajímavostí je jistě i natočení alba Belcanto s Karlem Gottem. František Preisler zemřel tragicky ve věku pouhých 33 let.

V lednu letošního roku nás opustila i paní Vlasta Preislerová. Zemřela den po svých 93. narozeninách. Odešla v ní velká osobnost úzce spojená s nedávnou minulostí našeho domova.

*Vladimír Buřt
Foto: soukromý
archiv V. P.*

Dramatický odbor tělocvičné jedn. »SOKOL«
v Horním Jiřetíně

sehraje ve dnech 25. a 29. prosince 1946 v Národním domě

divadelní hru se zpěvy o 3 jednáních

Z českých mlýnů

Režie V. Bárta.

Výprava V. Volák.

Maskování J. Rauš.

Osoby a obsazení:

Zásmucký, velkostatkář
Julinka, jeho dcera
Filoména, jeho sestra
Baron Zlámaný
Karásek, mlynář
Barbora, mlynářka
Aninka)
Karel) jejich děti
Šeb. Šafránek, krajánek
Kolenatý, mládek
Netrefa, stárek
Ferda, prášek
Hejl, fořt
Farář
Brčko, učitel
Abelas, žid
Josef, sluha
Božena, panská u Zásmuckého

F. Frumar
V. Voláková
M. Matoušková
V. Volák
V. Bárta
M. Burdová
L. Šénová
S. Vondráček
E. Matoušek st.
J. Volavka
B. Bůcha
L. Kočová
V. Rybář
E. Matoušek ml.
V. Doležal
J. Rauš
F. Mojžíš
M. Frumarová

Mlynářská chasa, mleči, mlečky atd.

Začátek vždy ve 20 hod.

Vstupné 15 Kčs, 12 Kčs, 10 Kčs

600 LET OD BITVY U MOSTU (1421–2021)

Bitva u Mostu z roku 1421 bude vždy patřit k nejdůležitějším událostem v dějinách města Mostu. Bitva samotná patří i k jedné z nejzásadnějších událostí v dějinách husitské revoluce a může být pokládána za stejně důležitou jako bitvy u Sudoměře, na Vítkově, u Tachova či u Lipan. Její význam tkví i v tom, že se nejednalo o vítězství jednoho z husitských svazů, ale naopak o největší husitskou porážku od vypuknutí husitské revoluce. Její ozvuk v pověstech, tradicích, ale i spirituálním životě obyvatel města Mostu byl znát hluboko do 20. století.

Královské město Most patřilo již od počátku husitské revoluce k jedné z pevných opor katolické strany v Českém království. Město samotné bylo i v užším kontaktu se saskými zeměmi, což bylo hlavně důsledkem toho, že za posledních 120 let se několikrát stalo zástavou českých králů míšeňským markrabatům. Město však mělo také i velkou podporu u několika místních katolických velmožů, jakými byli Mikuláš Chudý z Lobkovic či Zikmund Děčínský z Vartenberka. Společně s dalšími katolickými městy v Podkrušnohoří (Kadaň, Chomutov, Bílina) tak do jara 1421 kontrolovalo celou tuto důležitou oblast českých zemí. Jediným husitským městem v okolí byl Žatec, který však nemohl tomuto „katolickému Podkrušnohoří“ mocensky nijak konkurovat. Vše se však změnilo na jaře roku 1421, kdy do podkrušnohorské oblasti zamířilo z Plzeňska neúspěšné tažení tábořského a pražského husitského vojska pod vedením Jana Žižky z Trocnova. Tomu se nepodařilo dobýt katolickou Plzeň, a proto zamířil na sever s plánem zničit alespoň podkrušnohorská katolická města a cestou zpět pokořit Louny a Slané. Dne 13. března dobyli husité Kadaň a 16. března, po dvoudenním obléhání a za strašlivého krveprolití, obsadili Chomutov. Chomutovský masakr, při kterém husité nešetřili ani žen a dětí, vystrašil Louny a Slané a donutil je přejít na husitskou stranu. Posledním velkým katolickým městem v severozápadních Čechách tak zůstal pouze Most. Proč spojená husitská vojska nezamířila po dobytí Chomutova k Mostu, dnes již přesně nevíme, ale zřejmě to bylo důsledkem celkové únavy spojených tábořských a pražských vojsk.

Dobýt Most jako poslední katolickou baštu v oblasti se však rozhodla ještě téhož léta spojená pražská města pod vedením radikálního kazatele Jana Želivského. Počátkem července 1421 vytáhlo pražské vojsko, později posílené i husitskými bojovníky ze Žatce a Loun, na Most. Po cestě vypálilo klášter v Doksanech a ve dnech 12.–20. července dobylo města Bílinu a Duchcov.

Klášter v Teplicích, otrěsen krvavým dobytím Duchcova, otevřel husitům své brány a zdejší jeptišky přijaly přijímání podobojí. Pražané následně poničili opuštěný klášter v Oseku, ale k Mostu se zatím nevydali. Důvodem byly ztráty z dobývání Bíliny a Duchcova. Želivský tedy vyslal do Prahy posly s žádostí o posily. K Mostu tak husité přitáhli až po 22. červenci, kdy k vojsku dorazily z Prahy vyslané posily.

Město Most bylo důkladně opevněno městskými hradbami a částečně bylo chráněno i řekou Bílinou a jejími rozsáhlými mokřinami. Klíčem k obsazení města však byl královský hrad Landeswarte (dnes známý jako Hněvín). Bez jeho dobytí by obsazení města nic neřešilo, neboť početná hradní posádka by byla pro husitská města stálou hrozbou. Pražané také počítali s možností, že po dobytí hradu se oslabené město vzdá samo. Se svými spojenci zaujali obléhací postavení na Zahražanech. Zde však nejprve vyplenili místní klášter magdalenitek. Po vybudování obléhacího postavení nasadili proti hradu dvě velké bombardy a dva mohutné obléhací praky, kterými začali hrad bombardovat. Obléhatelé se také, a to i podle husitského kronikáře Vavřince z Březové, dopouštěli četných ukrutností a nejčastěji „hříchu smilství“ při znásilňování žen a dívek z mosteckého okolí. Mostečané v oplátku pořádali pravidelné výpady z města, při kterých zajímali husitské bojovníky, které podle již výše zmíněného kronikáře před hradbami upalovali za zvuku trub. Po několika dnech intenzivního bombardování zahájila hradní posádka s oblehateli jednání o možnosti kapitulace, a to v případě, pokud jí bude umožněn bezpečný odchod. To však Jan Želivský odmítl, a tak obléhání trvalo dále. Vše se však změnilo dne 5. srpna, kdy se před Mostem objevila spojená vojska míšeňského markraběte Fridricha IV. Míšeňského, Viléma Brunšvicko-lüneburského a spojených vojsk českých katolických pánů Mikuláše Chudého z Lobkovic, Hynka Hlaváče z Dubé a Zikmunda Děčinského z Vartenberka. Mostečanům se totiž ještě před začátkem obléhání podařilo vyslat

posly s žádostí o pomoc ke svým spojencům. V místech mezi Mostem a Kopisty došlo následně na večer téhož dne k bitvě, ve které útočící katolická vojska rychle zlomila odpor zaskočených husitských vojsk. Poražení pražané a jejich spojenci využili příchodu tmy k útěku do Bíliny, Chomutova, Loun a Žatce, ale velká část pražanů houfně přechala až do Prahy. Na místě zanechala husitská vojska celý svůj tábor, včetně zbraní a veškerého vybavení. Ukořistěny byly i výše zmíněné obléhací praky a bombardy.

Důsledků měla bitva u Mostu několik. Za prvé zůstal Most po celou dobu husitské revoluce pevnou oporou katolické strany a císaře a krále Zikmunda Lucemburského. Ten také za vítězství u Mostu odměnil Fridricha IV. Míšeňského roku 1423 titulem říšského kurfiřta. Za druhé prohra u Mostu, kde pražské vojsko po svém kvapném útěku zanechalo veškeré obléhací zbraně i celý tábor, vedla k podkopání mocenské pozice Jana Želivského a nakonec dovedla tohoto radikálního kněze a de facto diktátora Prahy k jeho pádu a smrti v březnu 1422. Pražská vojska, která do té doby mohla směle konkurovat i vojskům tábořským či vojskům východočeského husitského svazu, se z porážky u Mostu již úplně nevzpamatovala. Poslední ránu jim však zasadil právě Jan Žižka jejich porážkou u Malešova o tři roky později.

*Jiří Šlajsna, Oblastní muzeum
a galerie v Mostě*

OBRAZ – BITVA U MOSTU, ZDROJ: OBLASTNÍ MUZEUM A GALERIE V MOSTĚ

RECEPTY OD BRIGITY

PIKANTNÍ FAZOLOVÁ POLÉVKA

- strakaté fazole 250 g
- olej 2 lžíce
- anglická slanina, nakrájená na kostičky 50 g
- cibule, nadrobno nakrájená 2 ks
- rajčata, nakrájená na kostičky 2 ks
- hladká mouka 1 lžíce
- sladká paprika 1 lžička
- klobása, nakrájená na kolečka 1 ks
- česnek 1 stroužek
- chilli 1 špetka
- sůl 1 špetka
- pepř 1 špetka

Den předem si fazole namočte do vody. Druhý den je asi 2 hodiny vařte do měkka.

V hrnci na oleji rozpečte slaninu, přidejte cibuli a rajčata a restujte asi 5 minut. Poprašte moukou a sladkou paprikou, zamíchejte a přidejte scezené fazole. Dolijte asi 1 litrem vody.

Polévku přiveďte k varu a poté vařte ještě asi 15 minut.

Polévku okořeňte špetkou chilli, podle chuti opepřete a osolte. Přidejte klobásu a rozdrčený stroužek česneku a ještě chvíli povařte.

Podávejte s bagetou nebo samostatně. TIP: Pokud chcete docílit ještě výraznější chuti, použijte mletou uzenou papriku a pikantní klobásu chorizo.

MASOPUST

Letošní masopustní průvod se neuskutečnil v podobě, na jakou jsme byli zvyklí. Chyběl zástup masek i kapela, která průvod od oděvního závodu Triola ke kulturnímu domu tradičně doprovázela. Akce ale nebyla vynechána a nahradila ji tzv. pojízdná party, která projela Horním Jiřetínem a Černicemi. „Na posledních zastávkách už nás sice dohnala zima a začala zamrzat i technika, přesto jsme rádi, že jsme masopust alespoň touto formou uspořádali a trochu snad přispěli k lepší náladě,“ okomentoval za město Jiří Beneš.

bas

foto: Ibra Ibrahimovič

Brožury o historii města a o zajímavých místech a památkách v Horním Jiřetíně a v Černicích jsou k dostání zdarma v městském informačním středisku nebo na městském úřadě.

Protože jsme se konečně dočkali zimy s pořádnou porcí sněhu, mohli si tak děti i dospělí užít letošní zimní měsíce naplno. Vedle sánkování všude možně se také hoj-

ně stavěli sněhuláci. Byla vyhlášena soutěž o ty nejlepší a hlasování ve skupině Horní Jiřetín kulturní nakonec rozhodlo o těch úplně nejkrásnějších. Nutno podotknout,

že všichni do soutěže přihlášení sněhuláci byli krásní, sladkou odměnu tak dostal každý malý stavitel.

MĚSTSKÉ KONTAKTY NA ROK 2021

STAROSTA

Ing. Vladimír Buřt, tel.: 724 081 095,
e-mail: starosta@hornijiretin.cz

MÍSTOSTAROSTA

Bc. Jiří Beneš, tel.: 725 136 863,
e-mail: mistostarosta@hornijiretin.cz

PODATELNA A POKLADNA

Petra Smoláková, tel.: 476 734 283,
e-mail: podatelna@hornijiretin.cz

EKONOM

tel.: 476 734 283,
e-mail: ekonom@hornijiretin.cz

EVIDENCE OBYVATEL, NEMOVITOSTÍ, POZEMKŮ A POPLATKŮ MATRIKA

Ing. Anna Trnková, tel.: 476 734 283,
e-mail: evidence@hornijiretin.cz,
matrika@hornijiretin.cz

MAJETKOVÁ SPRÁVA

Miluše Vrábelová, tel.: 476 734 283,
e-mail: urad@hornijiretin.cz

BYTOVÁ SPRÁVA – Kontaktní místo: Kulturní dům Horní Jiřetín

Zdeněk Bendl, tel.: 720 287 378,
e-mail: byty@hornijiretin.cz

KULTURNÍ DŮM A KNIHOVNA

Bc. Jiří Beneš, tel.: 725 136 863,
e-mail: kultura@hornijiretin.cz,
knihovna@hornijiretin.cz

MĚSTSKÁ POLICIE LITVÍNŮV

tel.: 737 523 523
Pokud voláte z pevné linky: 156
Pokud z mobilu: 737 523 523
Operační dozorcí: 720 511 252
Karel Šefl (pouze přes den): 725 062 430

HASIČI HORNÍ JIŘETÍN

František Smolák
tel.: 777 951 597

OBVODNÍ LÉKAŘ

MUDr. Jiří Pohanka
tel.: 602 475 585
POHANKA Medical s.r.o.
Ordinace praktického lékaře pro dospělé

Ordinační hodiny:

Pondělí: 13:00–14:30
nemocní 15:30–18:00 pouze pro zvané
Úterý: 12:00–13:30
nemocní 14:30–17:00 pouze pro zvané
Středa: 8:00–9:30
nemocní 10:30–13:00 pouze pro zvané
Čtvrtek: 8:00–9:30
nemocní 10:30–13:00 pouze pro zvané

Pátek: 8:00–9:30

nemocní 10:30–13:00 pouze pro zvané

Sobota: zavřeno

Neděle: zavřeno

ORDINACE ODBORNÉHO LÉKAŘE A INTERNISTY

MUDr. Jiřina Frydrychová
Ordinace odborného lékaře internisty
Adresa: Gen. Svobody 182
tel.: 476 754 859, 476 754 860

ZUBNÍ ORDINACE

MUDr. Miloslava Ramešová
Ordinace praktické zubní lékařky
tel.: 737 072 507

POŠTA PARTNER

Jitka Oulehlová
tel.: 602 474 283

SBĚRNÝ DVŮR

Zimní provozní hodiny

od 15. 11. do 31. 3

Po 8:00–12:00

St 12:00–16:00

So 8:00–16:00

Letní provozní hodiny

od 1. 4. do 14. 11.

Po, St: 10:00–18:00

So 8:00–16:00

INFOCENTRUM

tel.: 775 243 199 (mimo turistickou sezonu)
tel.: (+420) 412 375 024 (během turistické
sezony)

HASIČI A POLICIE

Hasiči měli koncem ledna hned dva výjezdy k popadaným stromům na komunikaci v Horním Jiřetíně a na příjezdové cestě k zámku Jezeří v důsledku hustého sněžení.

Městská policie vyjížděla od ledna 2021 nejčastěji k odchytům psů či jiných domácích i hospodářských zvířat.

